

Parlamentul
Republicii Moldova

DBY-04 nr. 420
4 noiembrie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

Comisia administrație publică
și dezvoltare regională

RAPORT DE EVALUARE EX-POST JURIDICĂ a Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă

Actul evaluat: Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă

Intervalul de timp pentru evaluare: anul 2024

Responsabil de întocmirea raportului: Elena GERU, consultant principal în Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, tel.: 022-820-580, e-mail: elena.geru@parlament.md

În temeiul art. 13 alin. (2) și art. 111 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, a Metodologiei de evaluare ex-post privind implementarea actelor normative (în continuare - *Metodologie*), aprobată de către Biroul Permanent al Parlamentului prin Hotărârea nr. 2 din 07.02.2018 și al Ghidului metodologic privind evaluarea ex-post a actelor normative, aprobat de către Biroul Permanent al Parlamentului prin Hotărârea nr. 8 din 14.02.2024, Direcția generală juridică a efectuat evaluarea ex-post juridică asupra executării dispozițiilor Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă (în continuare - *Legea nr. 435/2006*) și comunică următoarele.

Necesitatea evaluării se bazează pe dispoziția pct. 2.4.1. din Metodologie, ținându-se cont că termenul de executare a prevederilor Legii nr. 435/2006 constituie mai mult de un an de la intrarea în vigoare a acestuia.

Actul normativ este supus evaluării ex-post juridice în conformitate cu Hotărârea Biroului Permanent nr. 30/2023 privind aprobarea Planului de evaluare ex-post a actelor normative pentru anul 2024 (anexa nr. 2).

I. OBIECTIVELE EVALUĂRII

Prezenta evaluare are la bază următoarele obiective:

1. Stabilirea dacă au fost aprobate toate actele normative necesare pentru organizarea executării și implementării Legii nr. 435/2006;

2. Identificarea existenței unor obstacole de ordin juridic în aplicarea prevederilor Legii nr. 435/2006;

3. Verificarea dacă normele Legii nr. 435/2006 au făcut obiectul unor sesizări la Curtea Constituțională.

II. COLECTAREA DATELOR ȘI IDENTIFICAREA SURSELOR DE REFERINȚĂ

Pentru colectarea și analiza datelor și informațiilor selectate în procesul de evaluare ex-post juridică a Legii nr. 435/2006, au fost utilizate următoarele instrumente, surse de date și informații:

- baza de date a legislației naționale eLEX, www.legis.md;
- pagina web oficială a Guvernului Republicii Moldova (www.gov.md);
- pagina web oficială a Curții Constituționale (www.constcourt.md);
- Monitorul Oficial al Republicii Moldova, (Legile Republicii Moldova, Hotărârile Guvernului, Hotărârile Curții Constituționale ș.a.);
- informația prezentată de către Cancelaria de Stat și alte ministere, agenții (conform informației anexate).

III. INFORMAȚII GENERALE DESPRE ACTUL EVALUAT

1. Legea nr. 435/2006 a fost adoptată de către Parlamentul Republicii Moldova la 28.12.2006, a intrat în vigoare la 01.01.2007 și publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.29-31/91 din 02.03.2007. De la adoptare până în prezent, aceasta a fost supusă amendării prin 16 acte normative.

2. Legea nr. 435/2006 stabilește cadrul general de reglementare a descentralizării administrative, bazându-se pe aspecte ce țin de: distribuirea competențelor între autoritățile publice, domeniile de activitate ale autorităților locale, cooperarea dintre acestea, delegarea de competențe, dezvoltarea descentralizării administrative, resursele financiare și materiale ale colectivităților locale, precum și cadrul instituțional al procesului de descentralizare administrativă.

3. Descentralizarea administrativă este un proces ce presupune transferul de competențe și resurse de la nivelul central către autoritățile locale, oferindu-le acestora autonomie sporită în gestionarea treburilor publice. Totodată, aceasta creează un cadru în care cetățenii pot exercita un control mai eficient asupra guvernantei locale, contribuind la consolidarea democrației participative, dezvoltarea echilibrată și sustenabilă a regiunilor, creând oportunități pentru îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor publice în zonele mai puțin dezvoltate.

Reglementarea normativă a descentralizării administrative are un impact semnificativ asupra modului în care statul și comunitățile sunt conduse și gestionate. Un cadru legal coerent și bine definit asigură funcționarea ordonată, echitabilă și transparentă a autorităților centrale și locale în beneficiul cetățenilor și al dezvoltării sustenabile a comunităților.

Domeniul de reglementare – organizarea activității autorităților publice.

Beneficiarii direcți ai Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă sunt:

- a) autoritățile administrației publice centrale;
- b) autoritățile din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia;
- c) autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale;
- d) autoritățile administrației publice locale ;
- e) structurile asociative ale autorităților publice locale;
- f) cetățenii Republicii Moldova.

IV. Analiza datelor și informației colectate în raport cu obiectivele trasate în prezentul raport.

OBIECTIVUL 1: Stabilirea dacă au fost aprobate toate actele normative necesare pentru organizarea executării și implementării Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă.

Prevederile legale	Acțiuni realizate/nerealizate
<p>Art.4. Domeniile proprii de activitate ale autorităților publice locale (1) Pentru autoritățile publice locale de nivelul întâi se stabilesc următoarele domenii proprii de activitate: a) planificarea urbană și amenajarea teritoriului la nivel local, gestionarea spațiilor verzi de interes local; b) colectarea, asigurarea etapizată a condițiilor pentru colectare separată și transportarea deșeurilor, inclusiv salubritatea și întreținerea terenurilor pentru depozitarea acestora; c) distribuirea apei potabile, construirea și întreținerea sistemelor de canalizare și de epurare a apelor utilizate și pluviale; d) construcția, întreținerea și iluminarea străzilor și drumurilor publice locale; e) transportul public local; f) amenajarea și întreținerea cimitirelor; g) administrarea bunurilor din domeniile public și privat locale; h) construcția, gestionarea, întreținerea și echiparea instituțiilor preșcolare și extrașcolare (creșe, grădinițe de copii, școli de artă, de muzică);</p>	<p style="text-align: center;">Realizat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Legea nr. 179/2024 pentru modificarea Legii monumentelor de for public, care are drept obiectiv descentralizarea competenței în materia înființării monumentelor de for public de categoria B prin oferirea competenței de a decide înființarea acestei categorii de monumente Guvernului, autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea/ autorității administrației publice a UTA Găgăuzia și autorităților administrației publice locale de nivelul întâi; ➤ Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice; ➤ Legea nr. 160/2017 cu privire la biblioteci; ➤ Legea nr. 209/2016 privind deșeurile; ➤ Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 939/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind depozitarea deșeurilor; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 83/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei de cultură, care reglementează modul de înființare, organizare și desfășurare a activității casei de cultură, al cărei fondator poate fi inclusiv autoritatea administrației publice locale; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 24/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind serviciile prestate de bibliotecile publice; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 484/2019 pentru aprobarea unor acte normative privind punerea în aplicare a Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 595/2018 pentru aprobarea Regulamentului-tip privind organizarea și funcționarea serviciului (postului) teritorial de salvatori și pompieri;

<p>i) dezvoltarea și gestionarea rețelelor urbane de distribuire a gazelor și energiei termice;</p> <p>j) activități culturale, sportive, de recreație și pentru tineret, precum și planificarea, dezvoltarea și gestionarea infrastructurilor necesare acestor tipuri de activități;</p> <p>k) amenajarea piețelor agricole, a spațiilor comerciale, realizarea oricăror alte măsuri necesare pentru dezvoltarea economică a unității administrativ-teritoriale;</p> <p>l) instituirea și gestionarea întreprinderilor municipale și organizarea oricărei alte activități necesare dezvoltării economice a unității administrativ-teritoriale;</p> <p>m) construcția de locuințe și acordarea altor tipuri de facilități pentru păturile social vulnerabile, precum și pentru alte categorii ale populației;</p> <p>n) organizarea serviciilor (posturilor) teritoriale de salvatori și pompieri;</p> <p>o) contribuirea, în condițiile legii, la protejarea patrimoniului cultural și a monumentelor de for public de pe teritoriul administrat;</p> <p>p) asigurarea accesului populației la serviciile de bibliotecă pe teritoriul administrat, în limita competențelor atribuite de Legea nr. 160/2017 cu privire la biblioteci.</p> <p>(2) Pentru autoritățile publice locale de nivelul al doilea se stabilesc următoarele domenii proprii de activitate:</p> <p>a) administrarea bunurilor din domeniile public și privat ale raionului;</p> <p>b) planificarea și administrarea lucrărilor de construcție, întreținere și gestionare a unor obiective publice de interes raional;</p> <p>c) construcția, administrarea și repararea drumurilor de interes raional, precum și a infrastructurii rutiere;</p> <p>d) organizarea transportului auto de călători, administrarea autogărilor și stațiilor auto de interes raional;</p> <p>e) planificarea urbană și amenajarea teritoriului la nivel de raion, protecția pădurilor de interes raional;</p>	<p>➤ Hotărârea Guvernului nr. 493/2013 cu privire la Programul pe termen mediu de elaborare a planurilor urbanistice la nivel de localități pe anii 2013-2016;</p> <p>➤ Ordinul Ministerului Educației nr. 186/2019 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a bibliotecilor publice;</p>
--	---

<p>f) susținerea și stimularea inițiativelor privind dezvoltarea economică a unității administrativ-teritoriale;</p> <p>g) elaborarea și implementarea proiectelor de construcție a gazoductelor interurbane (inclusiv a gazoductelor de presiune medie), a altor obiective termoelectrice cu destinație locală;</p> <p><u>g') întreținerea școlilor primare și școlilor primare-grădinițe, gimnaziilor și liceelor, instituțiilor de învățământ secundar profesional, școlilor-internat și gimnaziilor-internat cu regim special, altor instituții din domeniul învățământului care deservește populația raionului respectiv, precum și activitatea metodică, alte activități din domeniu;</u></p> <p>h) administrarea instituțiilor de cultură, turism și sport de interes raional, alte activități cu caracter cultural și sportiv de interes raional;</p> <p>i) administrarea întreprinderilor municipale de interes raional;</p> <p>l) contribuirea, în condițiile legii, la protejarea patrimoniului cultural și a monumentelor de for public de pe teritoriul administrat;</p> <p>m) asigurarea accesului populației la serviciile de bibliotecă pe teritoriul administrat, în limita competențelor atribuite de Legea nr. 160/2017 cu privire la biblioteci.</p>	<p>➤ Hotărârea Guvernului nr. 868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea</p>
<p>Art. 5. Cooperarea autorităților publice</p> <p>(1) Autoritățile publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și cele centrale pot coopera, în condițiile legii, pentru a asigura realizarea unor proiecte sau servicii publice care solicită eforturi comune ale acestor autorități.</p> <p>(2) Activitățile care trebuie desfășurate prin cooperare sunt fixate în acordurile semnate între părți, în condițiile legii, în strictă conformitate cu resursele bugetare și cu responsabilitățile asumate de ele sau în actele de constituire ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, în condițiile legii.</p> <p>(3) Acordurile încheiate vor conține stabilirea clară a surselor de finanțare</p>	<p style="text-align: center;">Realizat</p> <p>Legea nr. 50/2021 cu privire la grupurile de acțiune locală; Legea nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în răspunsul său, a menționat despre faptul că autoritățile publice locale încheie acorduri de colaborare cu grupurile de acțiune locală, în scopul organizării unor evenimente culturale privind promovarea tradițiilor rurale, dezvoltarea antreprenoriatului, promovarea produselor agricole și nonagricole, dezvoltarea și menținerea patrimoniului teritorial și cultural public, etc.</p>

<p>și a limitelor puterii de decizie pentru fiecare nivel de autoritate publică în parte, precum și a termenelor de realizare a acordului.</p> <p>(4) În scopul realizării cu succes a intereselor publice de nivel local, sporirii eficienței patrimoniului public, autoritățile administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea vor dezvolta cooperarea cu sectorul privat în baza contractelor de parteneriat public-privat.</p>	
<p>Art. 7. Serviciile publice desconcentrate</p> <p>...</p> <p>(3) Coordonarea generală, pe plan teritorial, a activității serviciilor publice desconcentrate va fi asigurată de către Cancelaria de Stat prin intermediul oficiilor sale teritoriale, conduse de reprezentanții Guvernului în teritoriu.</p>	<p style="text-align: center;">Realizat</p> <p>Hotărârea Guvernului nr. 845/2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat. Conform anexei nr. 3 din Hotărârea menționată la moment activează 10 oficii teritoriale: OT Cahul; OT Edineț; OT Soroca; OT Hâncești; OT Orhei; OT Ungheni; OT Chișinău; OT Bălți; OT Căușeni și OT Comrat.</p>
<p>Art. 9. Regulile procesului de descentralizare administrativă</p> <p>...</p> <p>(2) În scopul studierii, promovării și monitorizării procesului de descentralizare administrativă și financiară se constituie o comisie paritară pentru descentralizare, prezidată de către Primul-ministru, care întrunește reprezentanți ai diferitelor ministere și ai altor autorități administrative centrale, ai autorităților publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și ai organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniu.</p>	<p style="text-align: center;">Realizat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hotărârea Guvernului nr. 608/2010 pentru punerea în aplicare a unor prevederi ale Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, prin care a fost aprobată componența Comisiei paritare pentru descentralizare (anexa nr. 1); Regulamentul Comisiei paritare pentru descentralizare (anexa nr. 2); Regulamentul-model de funcționare a grupului de lucru pentru descentralizare (anexa nr. 3). ➤ Ordinul Ministerului Sănătății nr. 1133/2022 privind aprobarea componenței nominale a Grupului de lucru pentru descentralizarea în domeniul sănătății și Regulamentul de funcționare a acestuia.
<p>Art. 10. Corelarea dintre transferul de competențe și transferul de resurse</p> <p>...</p> <p>(4) Standardele de cost și de calitate se aprobă prin hotărâri de Guvern, la propunerea comisiei paritare pentru descentralizare sau a ministerelor și altor autorități administrative centrale, cu avizul Cancelariei de Stat</p>	<p style="text-align: center;">Realizat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hotărârea Guvernului nr. 1235/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a costurilor investiționale, formate în urma achiziționării de bunuri, servicii, construcții, reconstrucții sau îmbunătățirii acestora din contul mijloacelor Fondului național pentru dezvoltare regională și locală și din alte surse; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 307/2016 cu privire la aprobarea Metodologiei de estimare a costurilor administrative prin aplicarea Modelului Costului Standard; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 488/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind compensarea costurilor aferente operațiilor tehnologice mecanizate în sezonul agricol 2010.

<p>Art. 11. Capacitatea administrativă</p> <p>...</p> <p>(7) În scopul consolidării capacității administrative a unităților administrativ-teritoriale, Guvernul asigură, în condițiile legii, acordarea formelor de susținere pentru amalgamarea voluntară a acestora, inclusiv a suportului financiar și de altă natură.</p>	<p style="text-align: center;">Realizat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Legea nr. 225/2023 privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 925/2023 cu privire la aprobarea Metodologiei de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale
<p>Art. 13. Proprietatea unităților administrativ-teritoriale</p> <p>(1) Autoritățile publice locale posedă un patrimoniu propriu și distinct, care include bunuri mobile și imobile, și dispun liber de acesta în condițiile legii.</p> <p>(2) Patrimoniul unităților administrativ-teritoriale se delimitează și se separă clar de patrimoniul statului, potrivit legii sau în modul stabilit de lege.</p>	<p style="text-align: center;">Realizat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice; ➤ Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetățizarea proprietății publice; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 447/2013 cu privire la inventarierea și înregistrarea bunurilor imobile, proprietate a unităților administrativ-teritoriale, aflate în gestiunea instituțiilor publice de învățământ ➤ Hotărârea Guvernului nr. 851/2023 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul patrimoniului public și administrării proprietății de stat” și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Registrul patrimoniului public și administrării proprietății de stat”; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 63/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 161/2019 cu privire la aprobarea listei terenurilor proprietate publică a statului din administrarea Agenției Proprietății Publice; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 270/2019 cu privire la transmiterea și schimbarea categoriei de destinație a unor terenuri.
<p>Art. 14. Cancelaria de Stat</p> <p>(1) Cancelaria de Stat este responsabilă de elaborarea și implementarea politicii de descentralizare administrativă, având următoarele competențe:</p> <p>a) elaborează strategii și politici generale de descentralizare administrativă, financiară și patrimonială;</p>	<p style="text-align: center;">Realizat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Legea nr. 68/2012 pentru aprobarea Strategiei naționale de descentralizare și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012–2018; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 352/2023 cu privire la aprobarea Programului de implementare, pentru anii 2023 - 2026, a Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 126/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030; ➤ Hotărârea Guvernului nr. 911/2016 pentru aprobarea Strategiei privind reforma administrației publice pentru anii 2016-2020; ➤ Dispoziția Guvernului nr. 85-d/2018 cu privire la instituirea Grupului de lucru privind administrația publică locală

Capitolul VI. Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 15.

(1) Guvernul va prezenta anual Parlamentului un raport privind dezvoltarea sistemului administrației publice din Republica Moldova și evoluția procesului descentralizării administrative.

(2) Cancelaria de Stat și Ministerul Finanțelor vor iniția evaluarea capacităților administrative ale autorităților publice locale și vor prezenta, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, situația generală și propunerile concrete privind capacitățile administrative ale autorităților publice locale.

Art. 16:

...
(2) Prezenta lege se va aplica după aprobarea planului de acțiuni, care va stabili etapele distincte de implementare a procesului de descentralizare administrativă în Republica Moldova.

Realizat parțial

- Raport cu privire la activitatea Guvernului pentru anul 2023 (pagina 50);
- Raport cu privire la activitatea Guvernului 2022-2023, nr. 369 din 17.02.2023, (pagina 22);
- Raport consolidat privind implementarea Planului de acțiuni pentru anul 2020;
- Raport cu privire la activitatea Guvernului Republicii Moldova în anul 2019 și primele patru luni ale anului 2020;
- Raport privind implementarea Programului de activitate al Guvernului pentru 2016-2018, nr. 2741 din 13.12.2018;
- Raport privind implementarea Programului de activitate al Guvernului pentru anul 2017, nr. 950 din 26.04.2018, (pagina 16);
- Raport privind implementarea Programului de activitate al Guvernului pentru anul 2016, nr. 797 din 28.04.2017;

Realizat

- Hotărârea Guvernului nr. 308/2023 privind aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la stabilirea indemnizației lunare pentru personalul din cadrul autorităților administrației publice locale;
- Hotărârea Guvernului nr. 235/2021 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022;
- Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 84/2023 privind aprobarea Metodologiei de stabilire a cheltuielilor administrative;
- Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 119/2022 cu privire la actualizarea componentei nominale a Grupului de lucru pentru descentralizare financiară;
- Informația ajustată privind capacitatea administrativă adecvată a UAT de nivelul I conform execuției bugetare 2023;
- Informația privind capacitatea administrativă adecvată a UAT de nivelul I conform execuției bugetare 2022.
(<https://mf.gov.md/ro/content/finanțele-publicelocale>)

Realizat

- Legea nr. 68/2012 pentru aprobarea Strategiei naționale de descentralizare și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012-2018.

Informația privind realizarea/nerealizarea acțiunilor în termenii stabiliți

Denumirea actului supus evaluării ex-post juridică	Nr. acțiunilor realizate la momentul elaborării raportului ex-post juridic	Nr. acțiunilor nerealizate la momentul elaborării raportului ex-post juridic	Gradul de realizare a actului normativ, % (acțiuni realizate*100/acțiuni totale)	Nr. acțiunilor realizate în termenul stabilit de actul normativ	Nr. acțiunilor realizate cu depășirea termenului de până la 2 ani	Nr. acțiunilor realizate cu depășirea termenului mai mult de 2 ani
Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă	11	0	100%	0	5	6

NOTĂ: Pentru majoritatea acțiunilor Legea nr. 435/2006 nu stabilește termeni concreți în care Guvernul ar fi trebuit să întreprindă măsuri pentru implementarea acestora.

OBIECTIVUL 2: Identificarea existenței unor obstacole de ordin juridic în aplicarea dispozițiilor Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă.

În procesul de întocmire al prezentului raport au fost expediate solicitări Cancelariei de Stat, oficiilor teritoriale al Cancelariei de Stat, Agenției Proprietăți Publice, Adunării Populare a Găgăuziei, Comitetului executiv al Găgăuziei, Congresului Autorităților Locale din Moldova, primăriei municipiului Chișinău ș. a. pentru a notifica dificultățile întâlnite în procesul de aplicare a Legii nr. 435/2006, precum și pentru a prezenta recomandări/proponeri de îmbunătățire a cadrului legal existent prin care se reglementează organizarea activității autorităților publice.

În acest context, comunicăm că singura propunere pentru îmbunătățirea/completarea Legii nr. 435/2006 a venit din partea Ministerului Sănătății, care propune completarea articolului 4 din legea menționată cu prevederi ce stabilesc clar domeniile de activitate, și anume: administrarea instituțiilor medico-sanitare publice de asistență medicală primară a căror fondator sunt și realizarea investițiilor în infrastructură și îmbunătățirea bazei tehnico-materiale.

OBIECTIVUL 3: Verificarea dacă normele Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă au făcut obiectul unor sesizări la Curtea Constituțională.

Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă nu a făcut obiectul controlului de constituționalitate.

V. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

În urma evaluării ex-post juridice, se constată că obiectivele stabilite de legiuitor pentru implementarea cadrului legal al Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă au fost realizate. De asemenea, este important de menționat că domeniul descentralizării administrative are un caracter specific prin obiectul său de reglementare.

Normele prevăzute de Legea nr. 435/2006 sunt supuse unei evoluții continue, ținând cont de dinamica schimbărilor într-un stat democratic și de noile raporturi sociale care necesită includerea în cadrul normativ.

Din informațiile primite, constatăm că, în baza prerogativelor atribuite conform art. 8 din Legea nr. 435/2006, Cancelaria de Stat are responsabilitatea de a asigura consultarea autorităților administrației publice locale în procesul de elaborare, modificare sau adoptare a legilor și altor acte normative care privesc organizarea și funcționarea acestora. Această consultare este esențială pentru a garanta că reglementările legislative reflectă nevoile și particularitățile comunităților locale, contribuind astfel la o guvernare eficientă și echitabilă.

În lumina acestor considerente, este deosebit de important să subliniem rolul central al descentralizării administrative în asigurarea autonomiei locale. Descentralizarea nu doar că facilitează o distribuție mai eficientă a responsabilităților și resurselor între nivelurile central și local ale administrației, dar constituie și un pilon fundamental în consolidarea democrației. Aceasta permite autorităților locale să răspundă mai prompt și mai adecvat nevoilor cetățenilor, încurajând astfel participarea activă a comunităților în luarea deciziilor care le afectează direct viața de zi cu zi.

De asemenea, descentralizarea promovează dezvoltarea armonioasă a relațiilor dintre autoritățile publice centrale și cele locale, contribuind la stabilirea unui climat de cooperare și parteneriat între acestea. În acest context, este esențial ca toate măsurile legislative și administrative adoptate să fie aliniate cu obiectivul de consolidare al autonomiei locale, astfel încât comunitățile să poată beneficia de un cadru legislativ favorabil dezvoltării durabile și bunăstării generale.

Menținerea unui sistem ineficient al administrației publice poate accentua problemele și vulnerabilitățile structurale ale țării, erodând încrederea cetățenilor în instituțiile statului. De aceea, este esențial să se stabilească obiective strategice clare, care să permită dezvoltarea unei administrații publice moderne, eficiente și profesioniste, orientată către furnizarea de servicii publice de înaltă calitate, adaptate nevoilor și așteptărilor cetățenilor și mediului de afaceri din Republica Moldova.

Având în vedere aceste aspecte, se recomandă Comisiei administrație publică și dezvoltare regională să inițieze elaborarea unui raport ex-post de impact, cu scopul de a evalua efectele și eficiența Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă. Este esențial ca această evaluare să analizeze relevanța și aplicabilitatea legii în raport cu realitățile sociale, economice și politice actuale din Republica Moldova. În contextul schimbărilor și evoluțiilor recente din administrația publică, este necesară actualizarea cadrului legislativ, astfel încât acesta să răspundă mai eficient nevoilor locale și regionale.

 Tatiana MALAI,
Șef adjunct Direcție generală

Anexă:

1. Răspunsul Cancelariei de Stat nr. 29-03-5493 din 22.05.2024;
2. Răspunsul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova nr. 12-1172 din 11.04.2024;
3. Răspunsul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nr. 22/1882 din 25.04.2024;
4. Răspunsul Agenției Proprietăți Publice nr. 05-03-2894 din 26.04.2024;
5. Răspunsul Ministerului Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova nr. 19/2121 din 22.04.2024;
6. Răspunsul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova nr. 21-02/1351 din aprilie 2024;
7. Răspunsul Ministerului Culturii nr. 08/5-07/1281 din 29.04.2024;
8. Răspunsul Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru nr. 36/01-05/572 din 29.04.2024;
9. Răspunsul Ministerului Energiei al Republicii Moldova nr. 10-1196 din 29.04.2024;
10. Răspunsul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 06/2-03-33-702 din 26.04.2024;
11. Răspunsul Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 21/1-2401 din 30.04.2024;
12. Răspunsul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 07/1814 din 02.05.2024;
13. Răspunsul Ministerului Mediului nr. 02-05/1193 din 29.04.2024;
14. Răspunsul Agenției Servicii Publice nr. 01/0980 din 30.04.2024;
15. Răspunsul Ministerului Justiției al Republicii Moldova nr. 04/1-4431 din 10.05.2024;
16. Răspunsul Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova nr. 08/5-09/3129 din 14.05.2024.